

Množenje i dijeljenje decimalnih brojeva

– rješenja –

1) Izračunaj:

a) $5.48 \cdot 10 = 54.8$

b) $0.56 \cdot 1000 = 560$

c) $9.142 : 10 = 0.914$

d) $564 : 100 = 5.64$

množenje → dec. točka **udesno**

dijeljenje → dec. točka **ulijevo**

2) Nadopuni:

a) $4.84 \text{ cm} = \underline{0.0484} \text{ m} (: 100)$

b) $4.05 \text{ m} = \underline{40.5} \text{ dm} (\cdot 10)$

c) $6 \text{ kg} = \underline{0.006} \text{ t} (: 1000)$

MNOŽENJE dec. brojeva

- kao da su **prirodni brojevi**
- **umnožak** (rezultat) ima onoliko decimala koliko **oba faktora** imaju zajedno

3) Izračunaj:

a) $0.4 \cdot 9 = 3.6$

b) $5.8 \cdot 900 = 5\,220$

c) $20.5 \cdot 0.9 = 18.45$

$$\begin{array}{r} 0.4 \cdot 9 \\ \hline 3.6 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 900 \cdot 5.8 \\ \hline 4500 \\ + 7200 \\ \hline 5220.0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 20.5 \cdot 0.9 \\ \hline 000 \\ + 1845 \\ \hline 18.45 \end{array}$$

d) $52.47 \cdot 2.6 = 136.422$

e) $4.6^2 = 21.16$

f) $4.3^2 - 1.2^2 = 18.49 - 1.44 = 17.05$

$$\begin{array}{r} 52.47 \cdot 2.6 \\ \hline 10494 \\ + 31482 \\ \hline 136.422 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 4.6 \cdot 4.6 \\ \hline 184 \\ + 276 \\ \hline 21.16 \end{array}$$

DIJELJENJE dec. brojeva PRIRODNIM brojem

- prvo dijelimo **cijeli dio**
- kada spustimo **prvu decimalu**, u količnik (rezultat) stavimo **decimalnu točku**
- ako nemamo ništa za spustiti dopišemo „*nevidljivu*“ **nulu**

4) Izračunaj:

a) $126.4 : 4 = 31.6$

b) $0.36 : 9 = 0.04$

c) $\frac{1}{2} = 0.5$

d) $\frac{17}{4} = 4.25$

$$\begin{array}{r} 126.4 : 4 = 31.6 \\ \hline -12 \\ 06 \\ -4 \\ \hline 24 \\ -24 \\ \hline 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 0.36 : 9 = 0.04 \\ \hline -0 \\ 03 \\ -0 \\ \hline 36 \\ -36 \\ \hline 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1 : 2 = 0.5 \\ \hline -0 \\ 10 \\ -10 \\ \hline 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 17 : 4 = 4.25 \\ \hline -16 \\ 10 \\ -8 \\ \hline 20 \\ -20 \\ \hline 0 \end{array}$$

DIJELJENJE dec. brojeva DECIMALNIM brojem

- **DJELITELJ** mora biti **PRIRODAN broj**
- pomaknemo decimalnu točku u djeljeniku i djelitelju za onoliko mjesta koliko je potrebno da djelitelj postane prirodan broj

5) Izračunaj:

a) $0.42 : 0.7 = 0.6$

$$\begin{array}{r} 4.2 : 7 = 0.6 \\ -0 \\ \hline 42 \\ -42 \\ \hline 0 \end{array}$$

b) $5.3 : 0.4 = 13.25$

$$\begin{array}{r} 53 : 4 = 13.25 \\ -4 \\ \hline 13 \\ -12 \\ \hline 10 \\ -8 \\ \hline 20 \\ -20 \\ \hline 0 \end{array}$$

c) $18 : 0.3 = 60$

$$\begin{array}{r} 180 : 3 = 60 \\ -18 \\ \hline 00 \\ -0 \\ \hline 0 \end{array}$$

6) Izračunaj:

a) $6.5 \cdot 2.2 + 3.47 = 14.3 + 3.47$
 $= 17.77$

b) $50 - 20 : 0.5 + 1.4 = 50 - 40 + 1.4$
 $= 10 + 1.4$
 $= 11.4$

c) $100 - 8 \cdot (40.66 : 3.8) = 100 - 8 \cdot 10.7$
 $= 100 - 85.6$
 $= 14.4$

d) $24.3 + (1.2 - 0.6)^2 = 24.3 + (0.6)^2$
 $= 24.3 + 0.36$
 $= 24.66$

7) Ako je $x = 4.2$, $a = 0.3$ i $b = 0.1$, koliko je:

a) $x : (a + b) = 4.2 : (0.3 + 0.1)$
 $= 4.2 : 0.4$
 $= 10.5$

b) $x - 2a + 5b = 4.2 - 2 \cdot 0.3 + 5 \cdot 0.1$
 $= 4.2 - 0.6 + 0.5$
 $= 3.6 + 0.5$
 $= 4.1$

8) Cijena 3.5 kg jabuka košta 17.5 eura. Izračunaj cijenu:

a) 1 kg jabuka: $17.5 : 3.5 = 5 \text{ €}$

1 kg jabuka košta 5 eura.

b) 0.5 kg jabuka: 1 kg košta 5 €
0.5 kg košta $5 : 2 = 2.5 \text{ €}$ (**duplo manje**)

Pola kg jabuka košta 2.5 €.

9) Zbroj brojeva 4.2 i 3.6 pomnoži njihovom razlikom.

$$(4.2 + 3.6) \cdot (4.2 - 3.6) = 7.8 \cdot 0.6$$
$$= 4.5$$

10) Riješi jednačbu:

a) $6 \cdot x = 16.5$
 $x = 16.5 : 6$
 $x = 2.75$

b) $a : 15 = 0.2$
 $a = 0.2 \cdot 15$
 $a = 3$